

Sáng kiến Quản lý rủi ro môi trường trong đầu tư ra nước ngoài của Trung Quốc

Ủy ban Tài chính Xanh (GFC) của Hiệp hội Tài chính Trung Quốc

Hiệp hội Đầu tư Trung Quốc (IAC)

Hiệp hội Quản lý Tài sản Trung Quốc (AMAC)

Hiệp hội Quản lý Tài sản Bảo hiểm Trung Quốc (IAMAC)

Hiệp hội Ủy thác Trung Quốc (CTA)

Văn phòng Hợp tác kinh tế đối ngoại (FECO) thuộc Bộ Bảo vệ môi trường Trung Quốc

Ngày 5 tháng 9 năm 2017

Sáng kiến Quản lý rủi ro môi trường trong đầu tư ra nước ngoài của Trung Quốc

Bằng việc cải thiện quản lý rủi ro môi trường của các dự án đầu tư nước ngoài và áp dụng các nguyên tắc đầu tư có trách nhiệm, các tổ chức tài chính và doanh nghiệp Trung Quốc có thể đẩy nhanh đáng kể tiến trình thực hiện các mục tiêu bền vững quan trọng như “xanh hóa” Sáng kiến Một vành đai, Một con đường, hoàn thành Chương trình nghị sự 2030 về Phát triển bền vững và Hiệp định Paris về biến đổi khí hậu, đồng thời thực hiện “Hướng dẫn Thiết lập Xanh hóa Hệ thống Tài chính” do bảy bộ nhà nước ban hành. Sáng kiến Quản lý rủi ro môi trường cho đầu tư nước ngoài của Trung Quốc do Ủy ban Tài chính xanh (GFC) thuộc Hiệp hội Tài chính và ngân hàng Trung Quốc, Hiệp hội Đầu tư Trung Quốc (IAC), Hiệp hội Ngân hàng Trung Quốc (CBA), Hiệp hội Quản lý tài sản Trung Quốc (AMAC), Hiệp hội Quản lý tài sản bảo hiểm Trung Quốc (IAMAC), Hiệp hội Ủy thác Trung Quốc (CTA) và Văn phòng Hợp tác kinh tế đối ngoại (FECO) thuộc Bộ Bảo vệ môi trường Trung Quốc, đồng khởi xướng nhằm khuyến khích và hướng dẫn các tổ chức tài chính và doanh nghiệp Trung Quốc.

I. Các tổ chức tài chính và doanh nghiệp tham gia vào đầu tư nước ngoài phải hiểu đầy đủ luật, các quy định và tiêu chuẩn môi trường của nước sở tại cũng như những rủi ro môi trường chính đối với các dự án của doanh nghiệp.

Các tổ chức tài chính và doanh nghiệp được khuyến khích hiểu rõ và phân tích pháp luật, các quy định, chính sách và tiêu chuẩn môi trường nước sở tại cũng như xác định, đánh giá, giảm nhẹ và quản lý rủi ro môi trường đối với các hoạt động kinh doanh trong phạm vi các quốc gia sở tại. Các tổ chức cũng nên đề nghị các đối tác cải thiện các hoạt động bảo vệ môi trường.

II. Các đơn vị tham gia đầu tư nước ngoài phải hiểu các luật, quy định và các tiêu chuẩn môi trường đối với từng lĩnh vực cụ thể của các dự án cũng như các rủi ro môi trường mà mỗi lĩnh vực đem lại và cách thức giảm thiểu rủi ro.

Các tổ chức tài chính và doanh nghiệp được khuyến khích tìm hiểu đầy đủ các tiêu chuẩn môi trường liên quan của cả Trung quốc và các nước sở tại, cũng như các tiêu chuẩn quốc tế hiện hành và áp dụng các tiêu chuẩn cao nhất có thể. Các tổ chức và doanh nghiệp cần tiến hành nghiên cứu kỹ lưỡng về môi trường và luôn duy trì mức độ cảnh giác cao đối với các tác động đến môi trường tiềm ẩn từ các ngành công nghiệp như khai khoáng, nhiệt điện đốt than, cơ sở hạ tầng, sắt thép, xi măng, vật liệu xây dựng, hóa chất, dệt và nhuộm. Thêm vào đó, các tổ chức nên sử dụng các công cụ phân tích rủi ro môi trường để xác định đầy đủ và đánh giá các tác động tiềm ẩn tới không khí, nước, đất và lâm nghiệp; và thực hiện các bước để quản lý hiệu quả các rủi ro.

III. Khi quyết định đầu tư ra nước ngoài, các ngân hàng nên tham khảo các tiêu chuẩn bền vững của quốc tế có liên quan và các nhà đầu tư nên tham khảo Nguyên tắc đầu tư có trách nhiệm của Liên hợp quốc (PRI).

Những tổ chức này cần tính đến các tiêu chí ESG (Môi trường, Xã hội và Quản trị) trong suốt quá trình từ ra quyết định đầu tư tới thực hiện dự án. Các tổ chức cũng cần xây dựng một quy trình nội bộ vững chắc để quản lý rủi ro môi trường. Điều này đòi hỏi việc phân loại và quản lý rủi ro môi trường theo các mức độ rủi ro cụ thể và triển khai các nghiên cứu môi trường và xã hội cần thiết để hỗ trợ quá trình ra quyết định hỗ trợ tín dụng hoặc đầu tư. Các tổ chức cũng nên cùng nhau xây dựng các kế hoạch hành động với bên tiếp nhận đầu tư dựa trên các rủi ro được xác định trong suốt quá trình thẩm định và liên tục giám sát việc thực hiện các kế hoạch hành động và việc thực hiện bảo vệ môi trường của khách hàng sau khi dải ngân.

IV. Các đơn vị tham gia đầu tư nước ngoài được khuyến khích thực hiện các bước để cải thiện việc công khai thông tin ESG.

Các bước như vậy có thể bao gồm việc tham gia tích cực với các tổ chức bảo vệ môi trường và thực hiện việc công bố thông tin như một công cụ cải thiện việc đánh giá dự án và các quy trình quản lý nội bộ. Để tuân thủ luật pháp và quy định liên quan, các tổ chức tài chính được khuyến khích công khai thông tin về hồ sơ dự án, quy mô tài chính và bản tóm tắt đánh giá tác động môi trường trước khi việc đầu tư được thực hiện. Các công ty được khuyến khích công bố các báo cáo đánh giá tác động môi trường bằng tiếng Anh hoặc tiếng địa phương trước khi xây dựng dự án. Các tổ chức tài chính và doanh nghiệp cũng được khuyến khích tiết lộ thông tin về nội dung ESG hàng năm dựa trên việc tham khảo các tiêu chuẩn của Sáng kiến Báo cáo toàn cầu (GRI). Các đơn vị đầu tư nên làm sáng tỏ trách nhiệm công khai thông tin môi trường thuộc bộ phận nào trong tổ chức của họ. Những thông tin quan trọng về dự án có thể liên quan tới rủi ro xã hội và môi trường cần được tiết lộ cho các nhà đầu tư, các bên liên quan và cơ quan quản lý. Các tổ chức tài chính và doanh nghiệp cũng được khuyến khích tăng cường đối thoại với các bên liên quan chính.

V. Các định chế tài chính cần tận dụng tối đa các nguồn lực và hỗ trợ có sẵn từ trụ sở chính cũng như từ thị trường vốn quốc tế và các tổ chức thứ ba với định hướng cải thiện các quy trình nội bộ và năng lực quản lý rủi ro ở các chi nhánh nước ngoài.

Các định chế tài chính nên có những hướng tiếp cận thống nhất về quản lý rủi ro môi trường, xác định rõ vai trò và trách nhiệm của hội sở chính với các chi nhánh nước ngoài. Hội sở chính cần hướng dẫn các chi nhánh nước ngoài để: cải thiện các hoạt động cho vay và các hướng dẫn các hoạt động kinh doanh khác liên quan đến đánh giá rủi ro môi trường; thiết kế các giao ước và phân loại rủi ro cụ thể; cải thiện phân loại rủi ro môi trường; và xác định rõ

trách nhiệm đầu tư. Hội sở chính của các tổ chức tài chính cũng nên bổ sung các chương trình đào tạo thường xuyên để xây dựng năng lực cho các chi nhánh nước ngoài về đầu tư xanh (green investment) và cấp vốn xanh (green lending)

VI. Các đơn vị tham gia đầu tư nước ngoài nên cải thiện việc áp dụng phân tích định lượng chi phí và lợi ích môi trường như một phần của quá trình ra quyết định đầu tư.

Các tổ chức tài chính và doanh nghiệp được khuyến khích định lượng các chi phí môi trường cũng như lợi ích của các dự án đầu tư nước ngoài, bao gồm nhiều hình thức khác nhau như xả thải, tiêu thụ năng lượng và sử dụng nước, như một cơ sở để ra quyết định. Các phương pháp và chỉ số đánh giá thích hợp sẽ được sử dụng cho từng kiểu dự án khác nhau. Để đảm bảo tính khả thi của phân tích định lượng, việc tính toán chi phí môi trường và các lợi ích phải cần được xem xét dựa trên các yếu tố như mức độ phát triển công nghệ và tình trạng môi trường của nước sở tại; đồng thời, các tiêu chuẩn quốc tế nên được sử dụng như một thang chuẩn đánh giá nếu phù hợp.

VII. Các đơn vị tham gia đầu tư nước ngoài được khuyến khích sử dụng các nhà cung cấp dịch vụ độc lập để đánh giá và quản lý rủi ro môi trường, xã hội cho các dự án quan trọng.

Trong các hoạt động đầu tư nước ngoài, các tổ chức tài chính và doanh nghiệp Trung Quốc được khuyến khích tận dụng tối đa các luật sư, đơn vị tư vấn môi trường, các tổ chức phi chính phủ (NGOs), chuyên gia cố vấn và các nhà cung cấp dịch vụ chuyên nghiệp khác để hiểu rõ hơn về các quy định và chính sách pháp luật về môi trường của nước sở tại. Các đơn vị này cũng nên thực hiện các đánh giá tác động môi trường phù hợp với các quy định của địa phương và các thực hành tốt (best practices) của ngành, cũng như xác định và ngăn chặn các rủi ro môi trường cấp dự án, cấp địa phương và cấp quốc tế, đồng thời thiết lập các nền tảng truyền thông với các bên liên quan. Các doanh nghiệp được khuyến khích áp dụng nhiều biện pháp quản lý xung đột, bao gồm hòa giải, để giải quyết tranh chấp về môi trường.

VIII. Các đơn vị tham gia đầu tư được khuyến khích sử dụng các công cụ tài chính xanh cho các dự án đầu tư nước ngoài, đặc biệt là các dự án cơ sở hạ tầng trung - dài hạn.

Các tổ chức đầu tư nước ngoài nên tích cực áp dụng các công cụ tài chính xanh như trái phiếu xanh, chứng khoán xanh đảm bảo bằng tài sản (Asset Backed Security – green ABS), YieldCo và các công cụ tài chính dựa trên quyền phát thải cũng như các quỹ đầu tư xanh để huy động vốn cho các dự án xanh, hỗ trợ sự phát triển của các thị trường và sản phẩm tài chính xanh, tăng cường công khai thông tin môi trường và các quy trình nội bộ theo đòi hỏi của việc sử dụng các công cụ tài chính xanh. Các tổ chức cần thu hút sự tham gia của các tổ

chức thứ ba như các cơ quan đánh giá xanh, chỉ số xanh và chứng nhận xanh nhằm tăng cường quản lý rủi ro môi trường của dự án.

IX. Các doanh nghiệp tham gia đầu tư nước ngoài được khuyến khích sử dụng bảo hiểm trách nhiệm môi trường như một công cụ quản lý rủi ro cho các dự án có nguy cơ môi trường cao

Các doanh nghiệp cần tìm kiếm các công ty bảo hiểm có năng lực để giảm thiểu các rủi ro về môi trường và giảm khả năng xảy ra các sự cố môi trường. Các doanh nghiệp cũng phải tuân thủ các yêu cầu về bảo hiểm của nước sở tại về trách nhiệm gây ô nhiễm môi trường trong các lĩnh vực có rủi ro môi trường cao (như khai mỏ, dầu khí, hóa chất và vận chuyển các chất nguy hại) và chủ động sử dụng bảo hiểm trách nhiệm môi trường do các công ty bảo hiểm quốc tế cung cấp để quản lý rủi ro pháp luật và tài chính do tai nạn môi trường gây ra. Các tổ chức bảo hiểm của Trung Quốc nên tham gia tích cực vào Sáng kiến Một vành đai, Một con đường bằng cách phát triển các sản phẩm bảo hiểm trách nhiệm môi trường cho các dự án đầu tư ở nước ngoài và đóng vai trò tích cực trong việc giám sát và khuyến khích các doanh nghiệp giảm thiểu rủi ro môi trường trong đầu tư ở nước ngoài.

X. Quản lý chuỗi cung ứng xanh cần được áp dụng trong thiết kế và khởi xướng dự án, đấu thầu dự án, mua sắm nguyên vật liệu và thiết bị cho các dự án cơ sở hạ tầng lớn ở nước ngoài.

Điều này sẽ giúp thúc đẩy hoạt động sản xuất xanh cho các nhà cung cấp nguyên liệu, thiết bị và dịch vụ. Theo nguyên tắc mua sắm xanh, cần tiến hành một quá trình đấu thầu xanh cho các nhà thầu về quản lý dự án, hợp đồng kỹ thuật, vận hành và bảo trì dự án, cũng như nguyên vật liệu và thiết bị; mua sắm xanh cũng được áp dụng với các nhà cung cấp thiết bị văn phòng. Các sáng kiến tự nguyện về chuỗi cung ứng xanh cũng được khuyến khích trong các lĩnh vực như xây dựng "các danh sách trắng" cho các nguyên liệu và thiết bị trong chuỗi cung ứng xanh, công bố các chỉ số hiệu suất chuỗi xanh, cải thiện tính minh bạch và kết nối thông tin liên quan đến chuỗi cung ứng xanh.

XI. Các tổ chức tài chính nên tiến hành các bước để xanh hóa tài chính thương mại và tài chính chuỗi cung ứng.

Điều này có thể giúp giảm chi phí tài chính và cải thiện khả năng tiếp cận tài chính cho các nhà cung cấp xanh. Các tổ chức tài chính nên thực hiện các nỗ lực quản lý rủi ro dựa trên "tính năng xanh" của các nhà cung cấp, nhằm hỗ trợ và khuyến khích các nhà cung cấp xanh. Các tổ chức có thể hướng dẫn khách hàng tăng cường môi trường và quản lý rủi ro xã hội đối với việc quản lý chuỗi cung ứng, điều này sẽ giúp thúc đẩy sự chuyển đổi xanh trong hoạt động kinh doanh của họ. Các tổ chức tài chính cũng có thể tích cực phát triển các sản phẩm

và dịch vụ tài chính sáng tạo tạo điều kiện cho việc làm xanh của tất cả các bước trong quy trình: chuỗi cung ứng, sản xuất, mua sắm và tiêu dùng.

XII. Ủy ban Tài chính Xanh (GFC) của Hiệp hội Tài chính Trung Quốc và Hiệp hội Ngân hàng và đầu tư Trung Quốc (IAC) cùng Hiệp hội Ngân hàng Trung Quốc (CBA), Hiệp hội Quản lý Tài sản Trung Quốc (AMAC), Hiệp hội Quản lý tài sản bảo hiểm Trung Quốc (IAMAC), Hiệp hội Ủy thác Trung Quốc (CTA), Văn phòng Hợp tác kinh tế đối ngoại (FECO) thuộc Bộ Bảo vệ môi trường Trung Quốc và các hiệp hội và tổ chức công nghiệp khác sẽ cung cấp nhiều dịch vụ xây dựng năng lực trong lĩnh vực quản lý rủi ro môi trường cho các tổ chức tài chính và các doanh nghiệp đầu tư ra nước ngoài.

Nền tảng dịch vụ tài chính xanh, được hỗ trợ bởi các hiệp hội ngành nghề có liên quan, sẽ tiến hành nhiều hoạt động thúc đẩy những nỗ lực này như: tổ chức các chương trình đào tạo về đầu tư và tài chính xanh; xây dựng các nghiên cứu điển hình về đầu tư nước ngoài và hướng dẫn quản lý rủi ro môi trường; phát triển website về quản lý rủi ro môi trường cho Sáng kiến Một vành đai, Một con đường và cải thiện sự chia sẻ thông tin giữa các nhà đầu tư. Các hiệp hội ngành cũng nên đưa ra hướng dẫn về cam kết với cộng đồng quốc tế, các tổ chức phi chính phủ và các bên liên quan và thiết lập các kênh truyền thông có chất lượng cho các tổ chức tài chính và doanh nghiệp của Trung Quốc.

Ủy ban Tài chính Xanh (GFC) của Hiệp hội Tài chính Trung Quốc

Hiệp hội Đầu tư Trung Quốc (IAC)

Hiệp hội Quản lý Tài sản Trung Quốc (AMAC)

Hiệp hội Quản lý Tài sản Bảo hiểm Trung Quốc (IAMAC)

Hiệp hội Ủy thác Trung Quốc (CTA)

Văn phòng Hợp tác kinh tế đối ngoại (FECO) thuộc Bộ Bảo vệ môi trường Trung Quốc

Ngày 5 tháng 9 năm 2017

Bản dịch tiếng Việt do Trung tâm Con người và Thiên nhiên ([PanNature](#)) thực hiện.

Bản gốc tiếng Anh:

<http://unepinquiry.org/wp-content/uploads/2017/09/Environmental-Risk-Management-Initiative-for-China---s-Overseas-Investment.pdf>